

Dosarul nr. 3ra-313/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: A. Paniș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, M. Guzun, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

3 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Tocan Axenia împotriva Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, persoană terță Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, stabilirea, recalcularea și achitarea diferenței indemnizației lunare neachitate pentru îngrijire a copiilor,

împotriva deciziei din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență împotriva hotărârii din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a ț ă:

La 19 iulie 2018, Tocan Axenia a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva Inspectoratului General pentru Situații de Urgență cu privire la contestarea actului administrativ, stabilirea, recalcularea și achitarea diferenței indemnizației lunare neachitate pentru îngrijire a copiilor.

În motivarea acțiunii a indicat că activează în cadrul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne din 24 octombrie 2003 până în prezent.

A menționat că la data de xxxx, a născut al doilea copil-fiica xxxx, certificat de naștere NA-VI 0061872, eliberat la 1 noiembrie 2006 de către Oficiul Stării Civile, sectorul Rîșcani, mun. Chișinău.

Ca urmare, prin ordinul Departamentului Situații Excepționale al MAI nr. 106 ef. din 4 decembrie 2006, i-a fost acordat concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, de la 4 decembrie 2006 până la 11 octombrie 2009.

La fel, a precizat că la data de xxxx, a născut al treilea copil - fiica xxxx, certificat de naștere NA-VI 0544508, eliberat la 18 august 2009 de către Oficiul Stării Civile, sectorul Rîșcani, mun. Chișinău.

Astfel, prin ordinul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI nr. 130 ef. din 28 august 2009, i-a fost acordat concediul pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, de la 14 martie 2009 până la 14 martie 2012.

În contextul dat, a relatat că în conformitate cu ordinul nr. 152 ef. din 14 noiembrie 2011, a întrerupt concediul pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, intrând în exercițiul funcției din 16 noiembrie 2011.

La 28 iunie 2018, a depus la Inspectoratul General pentru Situații de Urgență o cerere prealabilă prin care a solicitat acordarea indemnizației pentru creșterea a ambilor copii, însă prin răspunsul din 4 iulie 2018 cu nr. 19/7-T-85/18, a fost informată că cererea a fost depusă cu depășirea termenului de 12 luni, prevăzut de art. 27 alin. (1) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004.

Având în vedere prevederile art. 7 alin. (1) din Legea cu privire la statutul militarilor nr. 162 din 22 iulie 2005, a evidențiat că statul asigură protecția juridică și socială a militarilor în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte normative.

A susținut că odată cu acordarea concediilor parțial plătite pentru îngrijirea copiilor pentru perioada 4 decembrie 2006 - 11 octombrie 2009 și respectiv 14 martie 2009 - 14 martie 2012, angajatorul i-a încălcat drepturile, prin necalcularea și neachitarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, redirecționând-o la Casa Națională de Asigurări Sociale.

A notat că potrivit Legii privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din 8 iulie 1999, până la 1 ianuarie 2017, colaboratorii Inspectoratului General pentru Situații de Urgență nu achitau contribuții de asigurări sociale de stat și, respectiv, nu erau persoane asigurate în sistemul public de asigurări sociale, din care motiv această categorie de cetățeni nu puteau beneficia de prestații de asigurări sociale din contul bugetului asigurărilor sociale de stat, inclusiv de indemnizație lunară pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani.

Având în vedere prevederile pct. 4 din Regulamentul cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii nr. 1478 din 15 noiembrie 2002, persoanele neasigurate beneficiau de indemnizație unică la nașterea copilului și de indemnizație lunară pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 1,5 ani, din mijloacele bugetului de stat.

Astfel, a beneficiat de indemnizații lunare pentru îngrijirea copiilor până la împlinirea vârstei de 1,5 ani, în cuantumul stabilit de legislație pentru persoanele neasigurate.

A obiectat că a depus actele justificative, în termen de 12 luni calculat de la data îndeplinirii condițiilor de stabilire a indemnizațiilor, însă pârâțul neîntemeiat și intenționat a refuzat calcularea și achitarea indemnizațiilor unice lunare pentru creșterea copiilor xxxx și xxxx, până la împlinirea vârstei de 3 ani, fiind încălcat dreptul de a beneficia de indemnizația lunară pentru creșterea copiilor pe termen de 3 ani în cuantumul de 20-25-30%, stabilit de legislație pentru persoanele asigurate.

Prin urmare, este de părere că prin refuzul de a i se calcula și achita indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, din mijloace financiare alocate din bugetul de stat pentru asigurarea socială a militarilor conform legislației, vina angajatorului este vădit demonstrată.

Or, potrivit art. 27 alin. (3) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, indemnizația neplătită la timp din vina organului care o stabilește sau o plătește se achită fără nicio limită de termen.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 123, 124 din Codul muncii și a Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004.

A solicitat obligarea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență să stabilească, recalculeze și să achite diferența indemnizației lunare neachitate pentru concediul pentru îngrijirea copilului xxxx până la împlinirea vârstei de 3 ani, pentru perioada 4 decembrie 2006 - 11 octombrie 2009, în mărime de 20-25% din venitul mediu lunar realizat, conform anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 1478/2002 și obligarea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență să stabilească, recalculeze și achite, diferența indemnizației lunare neachitate pentru concediul pentru îngrijirea copilului xxxx până la împlinirea vârstei de 3 ani, pentru perioada 14 martie 2009-14 martie 2012, în mărime de 25-30% din venitul mediu lunar realizat, conform anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 1478/2002.

În cadrul examinării cauzei în prima instanță, a fost dispusă atragerea în proces a Casei Naționale de Asigurări Sociale în calitate de persoană terță.

Prin hotărârea din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea, fiind anulat ca ilegal răspunsul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al MAI nr. 19/7-T-85/18 din 7 iulie 2018. A fost obligat Inspectoratul General pentru Situații de Urgență al MAI să achite diferența indemnizației lunare neachitate pentru concediul pentru îngrijirea copilului xxxx până la împlinirea vârstei de 3 ani, pentru perioada 4 decembrie 2006-11 octombrie 2009, în mărime de 25% din venitul mediu lunar realizat. A fost obligat Inspectoratul General pentru Situații de Urgență al MAI să achite diferența indemnizației lunare neachitate pentru concediul pentru îngrijirea copilului xxxx până la împlinirea vârstei de 3 ani, pentru perioada 14 martie 2009-14 martie 2012, în mărime de 25% din venitul mediu lunar realizat.

La 3 martie 2020, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență a depus apel împotriva hotărârii din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, iar la data de 30 iunie 2020 a prezentat motivarea apelului.

Prin decizia din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență împotriva hotărârii din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a considerat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe de a admite acțiunea, deoarece indemnizațiile nu au fost plătite reclamantei la timp anume din vina Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, întrucât la momentul survenirii riscului asigurat, acesta avea obligația de a stabili, calcula și achita Axeniei Tocan indemnizațiile solicitate. Astfel, instanța de apel a reținut că vina în nestabilirea și neachitarea indemnizațiilor aparține Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, situație ce face ca în speță să fie aplicabile dispozițiile art. 27 alin. (3) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări nr. 289 din 22 iulie 2004.

La 8 decembrie 2020, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență a depus recurs împotriva deciziei din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

La 12 ianuarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență a prezentat motivarea recursului.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată, prin faptul că instanța de apel a examinat superficial circumstanțele cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material.

A obiectat că aprecierea instanței de apel precum că indemnizația neplătită la timp din vina organului care o stabilește sau o plătește se achită fără nici o limită de termen, este neîntemeiată, deoarece în cauză nu s-a demonstrat vina angajatorului în neachitarea la timp a indemnizației vizate.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La caz, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 28 octombrie 2020, dispozitivului deciziei fiind notificat recurentului prin intermediul poștei electronice în data de 1 decembrie 2020. Totodată, se constată că decizia instanței de apel a fost notificată recurentului prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție, în data de 6 ianuarie 2021 (f. d. 233, 239, vol. I).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurentul Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 8 decembrie 2020 și respectiv motivarea recursului la 12 ianuarie 2021, în termenul prevăzut de art. 245 Cod administrativ.

Prin referință depusă la data de 15 februarie 2021, Tocan Axenia a solicitat respingerea recursului depus de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență cu menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ

exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de

drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Victor Burduh